

UCHWAŁA NR III.30.K.2021
KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W SZCZECINIE

z dnia 10 lutego 2021 r.

w sprawie stwierdzenia nieważności części uchwały Nr XXIV/182/2020 Rady Gminy Świdwin z dnia 29 grudnia 2020 r. zmieniającej uchwałę w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie gminy Świdwin

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713) oraz art. 11 ust. 1 pkt 5 w zw. z art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2137) Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie uchwala, co następuje:

§ 1. Stwierdza się nieważność załącznika do uchwały Nr XXIV/182/2020 Rady Gminy Świdwin z dnia 29 grudnia 2020 r. zmieniającej uchwałę w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie gminy Świdwin, w części H, w zakresie wyrażeń o treści:

- „Opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi, których właściciele kompostują bioodpady stanowiące odpady komunalne w przydomowej kompostowni wynosi 25 zł miesięcznie od każdej osoby zamieszkującej nieruchomość”,
- „Opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla właścicieli nieruchomości, na której zamieszkuje pięcioro mieszkańców i więcej wynosi 130 zł”,
- „Opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi, których właściciele kompostują bioodpady stanowiące odpady komunalne w przydomowej kompostowni i na której zamieszkuje pięcioro mieszkańców i więcej wynosi 125 zł”.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Badana przez Kolegium Izby uchwała Nr XXIV/182/2020 Rady Gminy Świdwin z dnia 29 grudnia 2020 r. zmieniająca uchwałę w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie gminy Świdwin, została przekazana do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie w dniu 19 stycznia 2021 r., a jej podjęcie nastąpiło na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15, art. 40 ust. 1 i art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713) oraz art. 6n ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2020 r. poz. 1439, ze zm.).

Regulowana przez badaną uchwałę materia dotyczy spraw określonych w art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – tj. podatków i opłat lokalnych, do których mają zastosowanie przepisy ustawy Ordynacja podatkowa. W związku z powyższym Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie uznało się za organ właściwy do zbadania przedmiotowej uchwały zgodnie z posiadanymi kompetencjami.

We wstępnej ocenie Kolegium przedmiotowa uchwała budziła wątpliwości co do zgodności z prawem, w szczególności z przepisami ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

W związku z powyższym, wszczęto postępowanie w sprawie stwierdzenia nieważności przedmiotowej uchwały, o którym powiadomiono Przewodniczącą Rady Gminy Świdwin pismem z dnia 2 lutego br. (znak: K.0010.67.JK.2021). W treści pisma wskazano, że ostateczne badanie uchwały odbędzie się na posiedzeniu Kolegium Izby w dniu 10 lutego 2021 r.

Kolegium Izby ostatecznie zbadało wymienioną uchwałę na posiedzeniu w dniu 10 lutego br.

Jednostka nie skorzystała z prawa uczestniczenia w posiedzeniu Kolegium – złożyła natomiast w dniu 4 lutego br. wyjaśnienia (pismo znak OR-0711.1.2021), z których wynika, że na najbliższej sesji Rady

Gminy Świdwin, zaplanowanej na dzień 23 lutego br. zostanie przedstawiony projekt uchwały uwzględniający kwestię wskazaną w piśmie wszczynającym postępowanie nadzorcze.

Kolegium Izby zważyło, co następuje.

Organy stanowiące jednostek samorządu terytorialnego przy podejmowaniu aktów prawa miejscowego działają na podstawie i w granicach prawa – czyli realizują zasadę legalizmu zawartą w art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U z 1997 r. Nr 78, poz. 483, ze zm.).

Uchwała Nr XXIV/182/2020 Rady Gminy Świdwin z dnia 29 grudnia 2020 r. zmieniająca uchwałę w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie gminy Świdwin w sposób istotny narusza prawo, co implikuje stwierdzenie jej nieważności, w wymienionych częściach.

W ustalonym wzorze deklaracji, stanowiącym załącznik do badanej uchwały, w części H. OBLICZANIE WYSOKOŚCI OPŁATY ZA GOSPODAROWANIE ODPADAMI organ stanowiący zawarł zapisy, w których wskazano, że:

- „Opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi, których właściciele kompostują bioodpady stanowiące odpady komunalne w przydomowej kompostowni wynosi 25 zł miesięcznie od każdej osoby zamieszkującej nieruchomość”,
- „Opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla właścicieli nieruchomości, na której zamieszkuje pięcioro mieszkańców i więcej wynosi 130 zł”,
- „Opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi, których właściciele kompostują bioodpady stanowiące odpady komunalne w przydomowej kompostowni i na której zamieszkuje pięcioro mieszkańców i więcej wynosi 125 zł”.

Wskazane powyżej zapisy części H wzoru deklaracji w ocenie Kolegium, wykraczają poza ramy określone w art. 6n ust. 1 oraz art. 6k ust. 4a ustawy o utrzymaniu porządku i czystości w gminach.

W myśl art. 6n ust. 1 cyt. ustawy rada gminy, uwzględniając konieczność zapewnienia prawidłowego obliczenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ułatwienia składania deklaracji, określi, w drodze uchwały stanowiącej akt prawa miejscowego wzór deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości, z uwzględnieniem art. 6m ust. 1a i 1b. W myśl zaś art. 6k ust. 4a cyt. ustawy rada gminy, w drodze uchwały, zwalnia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym, proporcjonalnie do zmniejszenia kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z gospodarstw domowych.

W ocenie Kolegium, w celu zapewnienia składającemu deklarację możliwości prawidłowego obliczenia wysokości ww. opłaty czy też zastosowania zwolnienia, rada gminy winna przede wszystkim w sposób prawidłowy określić te elementy w stosownej uchwale w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, względnie w uchwale w sprawie zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym, proporcjonalnie do zmniejszenia kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z gospodarstw domowych. W tym miejscu wskazać należy, że na mocy uchwały Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie z dnia 27 stycznia 2021 r. Nr II.26.K.2021 stwierdzono nieważność części uchwały Nr XXIV/181/2020 Rady Gminy Świdwin z dnia 29 grudnia 2020 r. w sprawie wyboru metody i ustalenia stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie Gminy Świdwin, z powodu istotnego naruszenia art. 6k ust. 4a oraz art. 6k ust. 1 pkt 1 w zw. z art. 6j ust. 2 i ust. 2a ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. W następstwie powyższego rozstrzygnięcia wyeliminowano z obrotu prawnego postanowienia ww. uchwały, w których organ stanowiący Gminy Świdwin ustanowił stawkę opłaty za gospodarowanie odpadami w wysokości 130 zł miesięcznie od nieruchomości na której zamieszkuje pięcioro mieszkańców i więcej oraz stawkę opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi, których właściciele kompostują bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym, w wysokości 125 zł miesięcznie od nieruchomości, na której zamieszkuje pięcioro

mieszkańców i więcej. Ponadto organ nadzoru stwierdził nieważność wyrażenia „przez zmniejszenie opłaty określonej w ust. 1” zawartego w § 2 ust. 2 uchwały Nr XXIV/181/2020, którym to zapisem organ stanowiący uzależnił uprawnienie do korzystania z przewidzianego w art. 6k ust. 4a ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach zwolnienia od spełnienia przez właściciela nieruchomości obowiązku selektywnego zbierania odpadów komunalnych, co nie znajduje uzasadnienia w przepisach wskazanej ustawy.

W konsekwencji ww. rozstrzygnięcia nadzorczego bezprzedmiotowe stały się zapisy zawarte w części H załącznika do badanej uchwały, określającego wzór deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami, w zakresie wyrażen o treści: „Opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla właścicieli nieruchomości, na której zamieszkuje pięcioro mieszkańców i więcej wynosi 130 zł” oraz „Opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi, których właściciele kompostują bioodpady stanowiące odpady komunalne w przydomowej kompostowni i na której zamieszkuje pięcioro mieszkańców i więcej wynosi 125 zł”. Kolegium Izby stwierdziło również nieważność zapisu: „Opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi, których właściciele kompostują bioodpady stanowiące odpady komunalne w przydomowej kompostowni i na której zamieszkuje pięcioro mieszkańców i więcej wynosi 125 zł”, z uwagi na fakt, iż pozostaje on w sprzeczności z zapisem § 2 ust. 2 uchwały Nr XXIV/181/2020 po stwierdzeniu przez organ nadzoru nieważności wskazanej wyżej części przepisu. Ponadto treść tak sformułowanego zwolnienia sugeruje, że stawka 25 zł od osoby dotyczy właścicieli nieruchomości, którzy kompostują bioodpady komunalne, niezależnie od tego czy wypełniają obowiązek segregacji odpadów, podczas gdy w przypadku niewypełniania tego obowiązku obniżeniu ulega opłata podwyższona czyli 52 zł a nie 26 zł od każdej osoby zamieszkującej nieruchomość.

Powyższe implikuje stwierdzenie nieważności wymienionych zapisów zawartych w części H załącznika do badanej uchwały, określającego wzór deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami, z powodu istotnego naruszenia art. 6n ust. 1 w zw. z art. 6k ust. 4a ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

W tym stanie rzeczy Kolegium orzekło jak w sentencji.

Na niniejszą uchwałę przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie w terminie 30 dni od daty jej doręczenia.

*Przewodniczący Kolegium
Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie
Bogusław Staszewski
(podpisano certyfikatem kwalifikowanym)*